

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กองการยาง
กรมวิชาการเกษตร
ปีที่ ๗๗๙
วันที่ ๒๕ ก.พ. ๖๓
เวลา ๑๐:๒๘ น.

ศูนย์ควบคุมยางสงขลา
เลขรับ ๖๓๖
วันที่ ๒๕ ก.พ. ๖๓
เวลา ๑๐:๐๐ น.

ส่วนราชการ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเลขานุการกรม โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๙๖๕๔
ที่ กษ ๐๙๓๐๑/ ก ๒๕๕ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๖๓

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘/สำนัก ผชช./กพร./กตบ./สนก./กวม./กปร./กกย./กปส./
กขป./กสส./กสบ.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล "เตือนภัยการเกษตร" โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

กรมวิชาการเกษตรขอส่งข้อมูล "เตือนภัยการเกษตร" ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๖๓ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ทั้งนี้ให้ สวพ. ๑-๘ และศูนย์เครือข่ายส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(Signature)

(นางสาวอิงอร ปัญญากิจ)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

เรียน ผอ.ศคย.สงขลา

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณา

เห็นควร.....

ที่ กษ 0930/ว 329

เรียน ผชช./ผอ.กลุ่ม/ศคย./ทน.ฝบท./งานเงินทุนฯ

- เพื่อทราบ
- เพื่อพิจารณา
- เพื่อดำเนินการ

(Signature)

(Signature)
๒๕ กุมภาพันธ์

(นางสาวปฏิมาภรณ์ สังข์น้อย)

(Signature)

(Signature)
(นางอรรชฉวี คำพิบูลย์)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองการยาง

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ หัวหน้าผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ
รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมยางสงขลา อีกหน้าที่หนึ่ง

วันที่ ๒๕/๒/๖๓ เวลา ๑๖:๒๑ น. ผู้ส่ง ๕

เดือนกุมภาพันธ์

ช่วงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๖๓

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อนและแล้ง	๑. มะม่วง	พัฒนาผล	เพลี้ยไฟ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ใช้ปากเขียนเนื้อเยื่อและดูดน้ำเลี้ยงจากเซลล์พืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ต้นต่าใบ ตุ่มตาดอก ช่อดอกมะม่วง โดยเฉพาะฐานรองดอก และช่อดอกอ่อน ทำให้เซลล์บริเวณนั้นถูกทำลาย กรณีที่ระบาดไม่รุนแรงจะปรากฏผลชัดเจนเป็นวงใกล้หัวผล มีสีเทาเงินเกือบดำ หรือผลบิดเบี้ยว ถ้าทำลายรุนแรงผิวของผลมะม่วงจะเป็นสีดำเกือบทั้งหมด ทำให้ผลผลิตมีราคาต่ำลง การทำลายในระยะติดดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วงไม่ติดผล หรือทำให้ติดผลน้อย ส่วนอาการที่ปรากฏบนยอดอ่อนจะทำให้ใบที่แตกใหม่ แคระแกร็น ขอบใบและปลายใบไหม้ ใบอาจร่วงตั้งแต่ยังเล็ก สำหรับใบที่ขนาดโตแล้ว เพลี้ยไฟมักลงไปตามรอยตามขอบใบทำให้ใบมีวงงอ และปลายใบไหม้ ถ้าเป็นการทำลายที่ยอดจะรุนแรง ทำให้ยอดแห้งไม่แทงช่อใบ หรือช่อดอก การทำลายที่ตา ช่อดอก บิดเบี้ยว หงิกงอ หรือติดผลน้อย ผลเล็กๆ ที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายอาจร่วงลงได้	<p>๑. ถ้าพบไม่มากให้ตัดส่วนที่แมลงระบาดไปเผาทิ้ง เพราะเพลี้ยไฟมักอยู่กันเป็นกลุ่มบริเวณส่วนยอดอ่อนของพืช</p> <p>๒. การพ่นสารฆ่าแมลง ควรพ่นระยะติดดอกอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ระยะเริ่มแทงช่อดอก และระยะเริ่มติดผลขนาดมะเขือพวง (ประมาณ ๐.๕-๑.๐ เซนติเมตร) ถ้าหากปีได้พบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงก็จำเป็นต้องพ่นซ้ำในระยะก่อนดอกบาน</p> <p>๓. สารฆ่าแมลงที่แนะนำ คือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริบ ๒.๕% อีซี อีตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เฟโนพราทริน ๑๐% อีซี อีตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร</p> <p>* ในขณะที่ดอกบานควรหลีกเลี่ยงการใช้สารดังกล่าว เนื่องจากอาจเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสรได้</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
สภาพอากาศเย็นตอนกลางคืน และในตอนเช้า ช่วงกลางวันอากาศร้อน	๒. พริก	ระยะพัฒนาทางด้านลำต้น - เก็บเกี่ยวผลผลิต	๑. เพลี้ยไฟพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยง จากยอด ใบอ่อน ตาดอก และดอก ทำให้ใบ หรือ ยอดอ่อนหงิก ขอบใบหงิกหรือม้วนขึ้นด้านบน ถ้าเข้าทำลายระยะพริกออกดอก จะทำให้ดอกพริกร่วงไม่ติดผล การทำลายในระยะผล จะทำให้รูปทรงของผลบิดงอ ถ้าการระบาดรุนแรงพืชจะชะงักการเจริญเติบโต หรือแห้งตายในที่สุด	<p>๑. สุ่มสำรวจพริก ๑๐๐ ยอด ต่อไร่ ทุกสัปดาห์ โดยเคาะลงบนแผ่นพลาสติกสีดำ และทำการป้องกันกำจัดเมื่อพบเพลี้ยไฟพริกเฉลี่ยมากกว่า ๕ ตัวต่อยอด ในขั้นต้นควรเพิ่มความชื้นโดยการให้น้ำ อยุ่บด้อยให้พืชขาดน้ำ เพราะจะทำให้พืชอ่อนแอ และเพลี้ยไฟพริกจะระบาดอย่างรวดเร็ว</p> <p>๒. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด</p> <p>แมลงปลูกใหม่ พ่นด้วยคาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อีตรา ๒๐-๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไพรโทโทฟอส ๕๐% อีซี อีตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อีตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด</p> <p>แมลงปลูกเดิม พ่นด้วยฟิโพรนิล ๕% เอสซี อีตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี อีตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อีตรา ๒๐-๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด</p> <p>ขณะพ่นสารควรปรับหัวฉีดให้เป็นฝอยที่สุด และพ่นให้ทั่วตามส่วนต่างๆ ของพืชที่เลี้ยงไฟพริก</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			๒. หนอนกระทู้หอม	หนอนเมื่อที่ออกจากไข่จะกัดกินผิวใบบริเวณส่วนต่างๆ ของพริกเป็นกลุ่ม และความเสียหายจะรุนแรงในระยะหนอนวัย ๓ ซึ่งจะแยกย้ายกัดกินทุกส่วนของพืช เช่น ใบ ดอก และผลพริก หากปริมาณหนอนมากความเสียหายจะรุนแรง ผลผลิตเสียหายและคุณภาพไม่เป็นที่ต้องการของตลาด	อาศัยอยู่ ภาวะรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสภาพอากาศแห้งแล้ง ควรใช้ปุ๋ยทางใบ เพื่อช่วยให้ต้นพริกฟื้นตัวจากอาการใบไหม้ได้เร็วยิ่งขึ้น ๑. วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน และการเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อฆ่าด้กั แต่ เป็นการลดแหล่งสะสมและขยายพันธุ์ ๒. วิธีกถ เช่น เก็บกลุ่มไข่และหนอนไปทำลาย จะช่วยลดการระบาดของด้กั ๓. ใช้สารจุลินทรีย์ เช่น เชื้อไวรัส (ไมคิลิโอเพิลิโอโตรไวรัส) หนอนกระทู้หอม เช่น DOA BIO V1 (กรมวิชาการเกษตร) หรือใช้เชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>izawai</i> หรือ <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> ควรใช้ในระยะที่มีการระบาดน้อย หนอนมีขนาดเล็ก และพ่นในช่วงเวลาเย็น หากระบาดมากให้ใช้สารฆ่าแมลง ๔. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกัน กำจัด เช่น คลอแรนทรานิสิโพรล ๕.๓๗% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนพอร์ ๑๐% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ ๑๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
สภาพอากาศเย็นตอนกลางคืน และในตอนเช้า ช่วงกลางวันอากาศร้อนจัด	๓. สตรอว์เบอร์รี	ช่วงติดดอก ออกผล ถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต	ไรสองจุด	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่บริเวณใต้ใบสตรอว์เบอร์รี ทำให้ผิวใบบริเวณที่ไรดูดทำลายอยู่มีลักษณะกร้าน ใต้ใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดง ผิวใบด้านบนเหนือบริเวณที่ไรดูดทำลายอยู่จะเห็นเป็นจุดด่างขาวเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วไป เมื่อการทำลายรุนแรงขึ้น จุดด่างขาวเล็กๆ เหล่านี้จะค่อยๆ แผ่ขยายติดต่อกันเป็นบริเวณกว้าง จนทำให้ทั่วทั้งใบมีลักษณะเหลืองซีด ใบร่วง และอาจเป็นผลทำให้สตรอว์เบอร์รีหยุดชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตลดลงได้ ไรที่ทำลายอยู่บริเวณใต้ใบนี้ เมื่อประชากรหนาแน่นมากจะสร้างเส้นใยสานโยงไปมาระหว่างใบและยอดของต้นพืชที่ไรอาศัยอยู่ เพื่อรองรับหว่าให้ลมพัดพาไรที่เกาะอยู่ตามเส้นใย ลอยไปตกยังใบหรือยอด	<p>อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ สไปนีโทแรม ๑๒% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เมทอกซีฟิโนไซด์ ๒๔% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ สูเฟนบูรอน ๕% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด</p> <p>ควรพ่นเมื่อหนอนมีขนาดเล็ก</p> <p>*****ควรรพ่นสลับกลุ่มสาร เพื่อหลีกเลี่ยงแมลงสร้างความต้านทาน</p> <p>๑. หมั่นทำความสะอาดแปลง อย่ำให้มีวัชพืชในแปลงปลูก และไม่ควรปลูกพืชผักแซมในแถวปลูกสตรอว์เบอร์รี เพราะพบว่าจะเป็นการเพิ่มพืชอาศัยให้ไรสองจุด</p> <p>๒. เมื่อสำรวจพบว่า เริ่มมีไรสองจุดทำลายได้ ใบสตรอว์เบอร์รีในระยะแรก (ประมาณ ๑-๒ ตัวต่อใบย่อย) ให้ปล่อยไรตัวทำ อัตรา ประมาณ ๒-๕ ตัวต่อต้น หรือประมาณ ๕,๓๐๐-๑๓,๓๐๐ ตัวต่อแปลงสตรอว์เบอร์รีพื้นที่ ๑ งาน ควรปล่อยเป็นระยะๆ ห่างกัน ประมาณ ๒ สัปดาห์ กรณีที่มีจำนวนไรสองจุดสูงเกินกว่าระดับเศรษฐกิจ (๕-๒๐ ตัวต่อใบย่อย) ให้ปล่อยไรตัวทำอย่างท่วมท้นในอัตราสูง ประมาณ ๓๐-๕๐ ตัวต่อต้น จำนวน ๓-๔ ครั้ง ไรตัวทำจะสามารถ</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				พืชต้นอื่นๆ ที่มีอาการจุดมสมบูรณ์กว่าต่อไป	ควบคุมการระบาดของโรสองจุดได้และปล่อยไรตัวห้ำเข้าทุกๆ ๒ สัปดาห์ ๓ ในกรณีที่มีการระบาดของโรสองจุดยังเพิ่มมากขึ้นจำเป็นต้องใช้สารกำจัดโร สารกำจัดไรที่ใช้ในการป้องกันกำจัดโรสองจุดได้ผลดี ได้แก่ เบนโพรอกซิเมต ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรพาร์โกด์ ๓๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วต้น โดยเฉพาะใต้ใบแก่ **ควรใช้สารพ่นไฟรอกซิเมต เป็นอันดับแรกเนื่องจากอันตรายน้อยกว่าต่อไรตัวห้ำ **ควรพ่นสารไพโรพาร์โกด์ในเวลาแดดไม่จัด เพราะจะทำให้ใบอ่อนไหม้ได้
อากาศแห้งแล้ง	๔. กิ่งเหี่ยว	ระยะติดฝักเจริญเต็มที่ และเริ่มสะสมน้ำหนัก	๑. หนองเงาะฝักถั่ว	หนองเงาะจะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ฝัก หลังจากพักออกมาจากไข่ หนองที่มีขนาดใหญ่สามารถย้ายไปกัดกินฝักอื่นๆ ได้ โดยชักใยถึงฝักมาติดกันแล้วจะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ภายในฝักใหม่ การเข้าทำลายของหนองเงาะฝักถั่วทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลงมากกว่า ๔๐ เปอร์เซ็นต์	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ๑-๒ ครั้ง ห่างกัน ๗-๑๐ วัน
			๒. หนองกระทุฝัก	ตัวหนองกระทุฝักจะเข้าไปกัดกินเมล็ดภายในฝักจนหมด แล้วเคลื่อนย้ายไปทำลายฝักที่อยู่ติดกัน ทำให้ผลผลิตลดลง	พ่นเชื้อไวรัสของหนองกระทุฝัก อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ๑-๒ ครั้ง เมื่อพบการระบาด หรือ พ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๑๐

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					มีลิลิติตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไตรอะไซฟอส ๕๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ฟลูอาซูรอน ๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุนผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก ศวส.สุโขทัย, ศวส.ศรีสะเกษ, และศว.ภส.เพชรบูรณ์.

: สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุวิรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช